

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
végzése**

Az ügy száma: Pfv.V.21.194/2022/2.

A tanács tagjai:

dr. Puskás Péter a tanács elnöke

Véghegy dr. Szabó Zsuzsanna előadó bíró

dr. Bartal Géza bíró

A felperes: név1

cím1

A felperes képviselője: Kiss és Lányi Ügyvédi Iroda

(cím2, ügyintéző: Dr. Kiss Gábor Sándor ügyvéd)

Az alperesek:

név2 cím3 I. rendű

név3 cím4 II. rendű

Az alperesek képviselője:

kamarai jogtanácsos, az I. rendű alperes képviselője

kamarai jogtanácsos, a II. rendű alperes képviselője

A per tárgya: támogatási szerződés fennállásának megállapítása

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: felperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

Pécsi Ítéletábrla

Gf.IV.40.014/2022/5.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Kaposvári Törvényszék

1.G.40.021/2019/52/II.

Rendelkező rész

A Kúria a felülvizsgálatot megtagadja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg – felhívásra – az államnak 700.000 (hétszázezer) forint felülvizsgálati engedélyezési illetéket.

A végzés ellen nincs helye felülvizsgálatnak.

I n d o k o l á s

A kereseti kérelem és az alperesek védekezése

[1] A felperes elsődleges keresetében annak megállapítását kérte, hogy a felek által 2010. augusztus 23-án kötött támogatási szerződés fennáll, az I. rendű alperes a szerződéstől nem állt el, nem tett a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 320. § (1) bekezdésében írt követelményeknek megfelelő nyilatkozatot, az I. rendű alperes szabálytalansági eljárást lezáró döntése nem minősül ilyennek. Másrészt csak a II. rendű alperes volt jogosult elállni, aki nem tett ilyen nyilatkozatot. Másodlagos keresetében annak megállapítását kérte, hogy az I. rendű alperes által hozott szabálytalansági döntés, valamint a II. rendű alperes felszólító levelének elállásra vonatkozó része érvénytelen, mert nem felel meg az ÁSZF rendelkezéseinek.

[2] Az I. és II. rendű alperesek a kereset elutasítását kérték.

Az elsőfokú és másodfokú ítélet

[3] Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította. Az elsődleges kereset kapcsán kifejtette, hogy az elállást tartalmazó jognyilatkozatot az I. rendű alperes jogelődjének szabálytalansági eljárás lezárásáról szóló értesítése tartalmazta, mert a szabálytalanság megállapítása mellett a jogsértés súlyos volta miatt elrendelte a támogatási szerződéstől történő elállást és a kifizetett összeg visszafizetését. Az értesítés 2018. április 24-én kézbesítésre került, így a támogatási szerződéstől történő elállás hatályosult, a támogatási szerződés megszűnt. Az elsőfokú ítélet indokai szerint az I. rendű alperes, illetve jogelődje rendelkezett jogszabályi felhatalmazással a szabálytalansági döntés meghozatalára és a jogkövetkezményként az elállási jog gyakorlására is. A másodlagos keresetet azért utasította el, mert a felperes a szerződésszegést megvalósította, az elállás alapjául szolgáló okok bekövetkeztek. Kifejtette, hogy a különböző hatósági eljárások elhúzódása a felperesnek felróható, ezért az elállás jogszerű volt. Mivel a II. rendű alperes csupán a szabálytalansági eljárásban hozott döntés végrehajtásában vett részt, az elállásról nem nyilatkozott, ezért a II. rendű alperessel szemben előterjesztett kereset is alaptalan volt.

[4] A felperes fellebbezése alapján eljáró másodfokú bíróság – a Kúria Pfv.I.20.591/2021/5. számú hatályon kívül helyező végzését követően – az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. A megismételt másodfokú eljárásban az elsődleges kereset azon indokát vizsgálta, hogy az I. rendű alperes jogosult volt-e az elállásra, továbbá a másodlagos kereset tárgyában hozott elsőfokú döntést bírálta felül. A másodfokú bíróság ítéletének indokai szerint az elsőfokú bíróság a tényekből helyes jogi következtetést vont le, a keresetet elutasító döntése érdemben helyes, ezért azt a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta. Az első kérdés eldöntésénél a jogerős ítélet indokai szerint abból kellett kiindulni, hogy a támogatási szerződés az I. rendű alperes jogelődje és a felperes között jött létre, így az elállási nyilatkozat megtételére az I. rendű alperes külön felhatalmazás nélkül a Ptk. 320. § (1) bekezdése alapján jogosult volt. A másodlagos keresettel összefüggően a felülbírálat során azt vizsgálta, hogy a támogatási szerződéstől történő elállás jogszerű volt-e. Érvelése szerint az nem volt vitás, hogy a szerződésszegés megtörtént, mert a projekt határidőre nem készült el. A felperes ezért csak azzal védekezhett, hogy mulasztása nem volt felróható az ÁSZF 9.2.2. pont 1) alpontja alapján. Megítélése szerint helyes volt az

elsőfokú bíróságnak az ítéletében kifejtett azon álláspontja, hogy felperes által hivatkozott körülmények nem adnak alapot a felróhatóság alóli mentesülés megállapítására, az elsőfokú bíróság által e körben felhozott indokokkal mindenben egyetértett. Nem mentette ki a felperes mulasztását az alperes esetleges határidő mulasztása sem és az együttműködés esetleges hiánya sem tette az elállást jogszerűtlenné. Rámutatott, hogy a szabálytalansági eljárás felülvizsgálatára az eljáró bíróságoknak hatásköre nem volt, ezért nem vizsgálhatta, hogy az alperesek eljárása során történt-e eljárási szabálysértés, de a szerződésszegés megállapítása szempontjából ennek nem is volt jelentősége.

A felülvizsgálati kérelem

[5] A jogerős ítélet ellen előterjesztett felülvizsgálati kérelemben a felperes kérte, hogy a Kúria a másodfokú bíróság jogerős ítéletét helyezze hatályon kívül és utasítsa a másodfokú bíróságot új eljárás lefolytatására. Másodlagosan kérte, hogy a Kúria a jogerős ítéletet helyezze hatályon kívül és adjon helyt a másodlagos keresetnek. Álláspontja szerint a másodfokú ítélet sérti a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 346. § (4) és (5) bekezdését, a Pp. 279. §-át, a 2007-2013 programozási időszakban az Európai Regionális Fejlesztési Alapból, az Európai Szociális Alapból és a Kohéziós Alapból származó támogatások felhasználásának rendjéről szóló 4/2011. (I.28.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) 83. §-át. A jogerős ítéletben a másodfokú bíróság megsértette a Pp. által támasztott indokolási kötelezettséget, mert a felperes hat oldalas fellebbezési érvelésére a másodfokú bíróság mindössze kettő mondatban reagált, amelyben az elsőfokú ítélet helyes jogi indokaira utalt. Álláspontja szerint ez olyan lényeges eljárási szabálysértés, ami a felülvizsgálati eljárásban nem orvosolható. További érvelése az volt, hogy az első- és a másodfokú ítélet sem adott logikus indokolást arra, hogy a Magyar Állam szerveinek miért nem kell a saját maga által aláírt szerződés rá kötelező érvényű pontjait betartani. Megítélése szerint a jogalkotó által kialakított fórumrendszer sérti az Alaptörvényben is lefektetett jog- és vagyonbiztonságot. Érvelése szerint a peres eljárás során igazolta és valószínűsítette, hogy a projektnek megkezdésének csúszása, majd leállása és megtorpanása a felperesen kívül álló okokból következett be. Ennek oka elsősorban az engedélyeket kiadó államigazgatási hatóságok téves, rossz jogalkotásának és jogalkalmazásának az I. rendű alperesek mulasztásainak köszönhető. Az alperesek késedelmesen foglalkoztak a kérelmeikkel, ez önmagában szerződésszegés, illetve szabálytalanság, melyet maguk az alperesek, illetve a korábbi közreműködő szervezet követett el. Ezek a késedelmek nem kerültek megemlítésre az első- és a másodfokú ítéleti döntésben, annak a jogerős ítélet nem tulajdonított jelentőséget. A szabálytalansági eljárást kirívóan jogszerűtlennek és iratellenesnek tartotta. Kiemelte, hogy a felperes projektjének határidőben történő megvalósítását kezdetben a L. Önkormányzat Polgármesteri Hivatala a szakszerűtlen építési engedélyével, majd a S. Önkormányzat a helyi építési szabályzat módosításának elmulasztásával, végül az alperesek a bemutatott mulasztásaikkal hátráltatták.

A felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelem

[6] A felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelmében a felperes előadta, hogy a másodfokú ítéletből nem állapítható meg a Pp. 408. § (2) bekezdésében írt feltétel, mert a jogerős ítélet [20] bekezdésben írt mondat nem biztosít szilárd támpontot ahhoz, hogy a másodfokú bíróság azonos jogszabályi rendelkezésre és jogi indoklásra hivatkozott-e. Érvelése szerint ezért a felülvizsgálati kérelem nem szorul kivételes engedélyezésre. Ha a Kúria ezt másként ítéli meg, akkor arra hivatkozott, hogy az eljáró bíróságok a Korm. rendelet 83. § (4) bekezdésébe ütközően állapították meg, hogy kizárólag a felperesnek felróható a támogatási szerződésben vállalt befejezési határidő be nem tartása. Eszerint a szabálytalansági eljárás során eljáró szervezet köteles törekedni arra, hogy a projekt célja megvalósuljon és lehetőség szerint a cél indokolatlanul ne sérüljön. Kifejtette, az eljárás során részletesen megjelölte, hogy a szabálytalansági eljárást lefolytató szervekhez hasonlóan mely tényeknek nem tulajdonítottak kellő jelentőséget az eljáró bíróságok, így ítéletük jogszabálysértő és megalapozatlan. További érvelése szerint a hivatkozott jogszabály által szabályozott szabálytalansági eljárással kapcsolatosan bírósági döntések nem állnak rendelkezésre. A joggyakorlat továbbfejlesztése érdekében azonban célszerű lehet, ha a Kúria jelen jogeset alapján állást foglalna abban a kérdésben, hogy helyes-e a másodfokú bíróság azon szemlélete, miszerint nem menti ki a felperes mulasztását az alperes esetleges határidő mulasztása sem és az együttműködés esetleges hiánya sem teszi az elállást jogszerűtlenné. A kérdés másképpen az, hogy a támogató és a közreműködő milyen súlyú mulasztása szükséges ahhoz, hogy a befejezési határidő elhúzódása ne kizárólag a támogatott terhére essék.

A Kúria döntése és jogi indokai

[7] A felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelem alaptalan.

[8] A Pp. 408. § (2) bekezdés alapján nincs helye felülvizsgálatnak vagyoni jogi perben, ha az elsőfokú bíróság ítéletét a másodfokú bíróság azonos jogszabályi rendelkezésre és jogi indoklásra utalással hagyta helyben. A Kúria a felülvizsgálat szükségességét hivatalból vizsgálja, a másodfokú ítélet indoklásában hivatkozott jogszabályhely vagy az indoklás tartalma alapján a Kúria állapítja meg, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét azonos jogszabályi rendelkezésre és jogi indoklásra utalással hagyta-e helyben [a Kúria felülvizsgálat engedélyezésével kapcsolatos egyes kérdésekről szóló 1/2021. (VII.12.) PK vélemény (a továbbiakban: 1/2021. PK vélemény) 7. és 11. pont]. A felülvizsgálat engedélyezése kizárólag olyan jogkérdésre hivatkozással kérhető, amely engedélyezés esetén a felülvizsgálatnak is tárgya. A felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelemben megjelölt elvi jelentőségű jogkérdésnek a felülvizsgálati kérelemben megsértettként megjelölt jogszabály értelmezésén kell alapulnia [Kúria Pfv.V.20.648/2022/5.].

[9] A felperes a felülvizsgálati kérelem valamennyi indokát a jogerős ítélet másodlagos keresetet felülbíróló rendelkezéseivel összefüggésben adta elő, ezért a felülvizsgálat engedélyezését is a jogerős ítélet másodlagos keresetet elbíróló rendelkezésével összefüggésben kellett vizsgálni. A jogerős ítélet [24] bekezdése szerint az elsőfokú bíróság által e körben felhozott indokokkal mindenben egyetértett, ami kétségmentesen megfelel a Pp. 408. § (2) bekezdés szerinti döntés kritériumainak. Ezért csak a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelem eredményes előterjesztése esetén volt lehetőség a rendkívüli perorvoslati eljárás lefolytatására.

[10] A felperes – a Pp. 409. § (2) bekezdés a) pontjának második fordulatára történő konkrét hivatkozás nélkül – a kérelem okaként a joggyakorlat továbbfejlesztésének

„célszerűségét”, indokaként a joganyag meglehetősen szerény voltát és bírósági döntések hiányát adta elő. Az ügy érdemére kiható jogszabálysértésként a Korm. rendelet 83. § (4) bekezdés sérelmére hivatkozott. Az engedélyezés iránti kérelem ekként a Pp. 410. § (2) bekezdés *a)*-*c)* pontjában foglalt minimális tartalmi követelményeknek megfelel.

[11] Az 1/2021. PK vélemény 2. pontja szerint a joggyakorlat továbbfejlesztésének szükségességére figyelemmel a felülvizsgálatot a Kúria akkor engedélyezi, ha a jogerős ítélet által felvetett elvi jelentőségű jogkérdésben a bírói gyakorlat már kialakult és egységes, annak követése azonban a körülmények változására tekintettel nem támogatható. Mivel a felperes az engedélyezés iránti kérelemben ilyen kialakult, egységes gyakorlatot nem állított, sőt, inkább annak ellenkezőjét adta elő, a Pp. 409. § (2) bekezdés *a)* pontjának második fordulatára hivatkozással ezért a felülvizsgálat nem engedélyezhető, így azt a Kúria megtagadta.

A határozat elvi tartalma

[12] A joggyakorlat továbbfejlesztésének szükségességére figyelemmel a felülvizsgálatot a Kúria akkor engedélyezi, ha a jogerős ítélt által felvetett elvi jelentőségű jogkérdésben a bírói gyakorlat már kialakult és egységes, annak követése azonban a körülmények változására tekintettel nem támogatható.

Az alkalmazott jogszabályok

[13] a Pp. 408. § (2) bekezdés, 409. § (2) bekezdés *a)* pontja

[14] A felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelem illetéke az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 50. § (2a) bekezdés *a)* pontja alapján 700.000 forint, amelyet a költségfeljegyzési jog kedvezményében részesült felperes köteles megfizetni a Pp. 102. § (1) és a Pp. 83. § (1) bekezdés szerint.

[15] A Kúria a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelemről a Pp. 411. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül határozott.

[16] A végzés elleni felülvizsgálatot a Pp. 407. § (1) bekezdés *d)* pontja zárja ki.

Záró rész

Budapest, 2022. november 22.

Dr. Puskás Péter s.k. a tanács elnöke, Véghné dr. Szabó Zsuzsanna s.k. előadó bíró, dr. Bartal Géza s.k. bíró

A kiadmány hitelélül:

Sz.Sz.

bíróági ügyintéző